
ПРАВЕДНИК

Молчанова (Гриньова) Наталія Павлівна (1923)

ВРЯТОВАНІ

Пронічева Діна Миронівна (1911-1977)

Пронічев Володимир Вікторович (1939)

Н.П. Молчанова

Д.М. Пронічева

Наталія Павлівна народилася в селянській сім'ї. Вона рано осиротіла і 1938 року приїхала до Києва, де влаштувалася на Дарницький вагоноремонтний завод (ДВРЗ) ученицею рахівника, а потім бухгалтером.

Під час окупації Наталія Павлівна жила в залишеній господарями трикімнатній квартирі. До неї підселили Надію Савченко, яка була перекладачкою на ДВРЗ. Відчувши довіру до Наталії, нова сусідка зізналася їй, що вона, єврейка, дивом врятувалася від розстрілу в Бабиному Яру, а її батьки там загинули. До війни вона була актрисою. Разом з чоловіком Віктором, росіянином, вона працювала в ляльковому театрі. Справжнє ім'я її – Діна Пронічева. Двоє дітей, шестирічна Ліда і півторарічний Володя, залишилися з батьком в їхній квартирі на вул. Воровського, 41. Діна попросила Наташу привезти їй сина. Наташа виконала її доручення.

Незабаром Віктор був арештований і загинув в застінках гестапо.

Але недовго мати і син були разом. Робітниця заводу Шура Скрипник дізналася, що Діна – єврейка, і донесла про це директорові ДВРЗ, нацистові Кольбе. Він викликав Наталію до кабінету на допит, погрожував розстрілом, та говорила, що не знає, ким за національністю є її сусідка. Наталія встигла повідомити Діну про цю розмову, і та сховалася, залишивши їй дитину. Того ж вечора шукати Діну до будинку прийшли двоє гестапівців.

Наталія була членом підпільної організації на ДВРЗ, якою керував кадровий офіцер Леонід Воробйов. Він здобував інформацію про просування військових вантажів, а Наталія передавала її до партизанського з'єднання «За Батьківщину!» Тепер на її плечі лягла турбота і про маленького Володимира. Виручив поліцай, українець на ім'я Сергій. Він запропонував здати хлопчика до дитбудинку, написавши папери, що підібрав його на вулиці. Можливо, Сергій був підпільником.

Наташа з Ганною Грибовою відвезли хлопчика до дитбудинку на вул. Овручську, де жила його сестричка Ліда. Врятувалася і Діна Пронічева. Вона сховалася в Білій Церкві, де дочекалася приходу наших військ.

Після загибелі багатьох друзів-підпільників Наталія Гриньова 1943 року пішла до партизанського загону ім. Сталіна, що з'єднався у вересні з Червоною Армією. Потрапила до полку зв'язку 13-ої армії, була однією з кращих телефоністок, весь час знаходилася

на передовій. Вона нагороджена орденами Вітчизняної війни і Червоної Зірки, багатьма медалями.

Зустрівшись після війни з Діною Пронічевою, цілий рік жила у неї. Повернулася на ДВРЗ і пропрацювала там 45 років економістом. Стала дружиною майстра того ж заводу, фронтовика Анатолія Дмитровича Молчанова. Виростила доньку Людмилу, сина Юрія, її онуки вже студенти.

Діна Миронівна Пронічева після війни працювала в ляльковому театрі. Про її трагічну долю завдяки роману А. Кузнецова «Бабин Яр» дізнався весь світ. Вона виступала свідком на декількох судових процесах над фашистами. Померла 1977 року.

А 1999 року полковник запасу, викладач Київського політехнічного інституту Володимир Вікторович Пронічев зустрівся зі своєю рятівницею. Наталії Павлівні Молчановій присвоєні звання «Праведник Бабиного Яру» і «Праведник Народів Світу», а 2006 р. її нагороджено орденом "За заслуги" III ступеня. Врятований нею Володимир підтримує зв'язки зі своїм рятівником і її сім'єю.